

ABONAMENTUL:

Pe un an . . . 120 Lei
Pe jumătate
de an . . . 60 Lei
Exemplarul . . . 3 Lei

INSERTIUNI

și reclame după învoială

ROMÂNUL

REDACȚIA

și

ADMINISTRAȚIA

ARAD,

Strada Mețianu No. 1

Tip. „Erdélyi Hirlap.”

D. Dr. Alexandru Vaida-Voevod în Arad

Mesaj către populațiunea județului Arad. — Discursul rostit de d. Dr. Ștefan C. Pop cu ocazia excluderii dlui Dr. Alex. Vaida din adunarea deputaților. — Manifestațiile din Arad și drumul triumfal la Oraștie.

D. Dr. Alex. Vaida-Voevod, fost prim-ministru al țării, în trecerea sa prin Arad acum Marți la 21 Februarie 1928. a făcut următoarea declarație ziarului nostru:

„Cea mai grea problemă pentru conducerea partidului național-țărănesc este, ca după 10 ani de la Unire să susțină, în sufletul populației de dincoace de Carpați, unitatea sufletească.

In ce privește poporul și conducătorii din județul Aradului ei au o mare îndatorire față de viitorul acestei țări. Fiecare Român din acest ținut de graniță trebuie să fie pătruns de credința neclintită, că nu e departe momentul, când cu deplină putere tot natul va putea contribui la progresul neamului prin clădirea viitorului pe temelii vecinice ale unei vieți de Stat constituționale, democratice.

Primul pas spre această țintă sunt alegerile libere.

Este inadmisibil ca în anul al 10-lea de la Unire, anul jubilar, guvernul liberal, urgisit de toată suflarea dintre Nistru, Dunăre și Tisa, să compromită, prin serbări înscenate cu jandarmi, aniversarea sfântă a Unirii. Această serbare trebuie să o organizeze guvernul partidului național-țărănesc pe care îl dorește și îl vrea, tot mai stăruitor, întreaga națiune.

Sunt convins, că Dumnezeu va lumina înalta Regență, ca, fără a dibui și fără a ceda intrigilor bizantine, cari torcând diferite pretexte, încearcă să o încurce într'un labirint de pseudo-soluții primejdioase, să dovedească de fapt că este o instituție de drept

Aceste importante declarații, menite să determine înalta Regență la pasul hotărât, ce trebuie să facă pentru salvarea unității sufletești a neamului în ritmul legalității, în aceste vremuri de grele încercări, ni le-a făcut d. Dr. Alex. Vaida în trecerea sa prin Arad, în casele dlui Dr. Ștefan C. Pop.

Cu aceasta ocaziune ca un omagiu dăm în întregime discursul dlui Dr. Ștefan C. Pop, rostit în Adunarea deputaților din incidentul excluderii Dlui Dr. Al. Vaida — despre care am făcut amintire în numărul nostru trecut.

D. ȘTEFAN C. POP: Domnilor deputați, nu mă miră această procedură a dv. Cu toate acestea, cred că este unic în analele desbaterilor parlamentare ca atunci când se propune excluderea unui coleg, și un prieten de principii al adversarului dv., — cineva vrea să vorbească în locul lui, D-voastră, numai pentru singurul fapt că am venit la această tribună, m'ați asaltat din toate părțile. Ați fost, domnule președinte, după părerea mea nedrepti.

D. I. MANOLESCU-STRUNGA vicepreședinte: Cititi regulamentul.

D. ȘTEFAN C. POP: Am folosit cuvinte aspre, pe care le retrag.

N'am venit, domnilor, la tribună, pentru că mi face o deosebită bucurie să vorbesc. Nu; credeți-mă d-lor, că după 9 ani și câteva luni, de frământări în România, mi-au slăbit puterile. Nu mai aspir la victorii oratorice, de pe tribună. Am la puterile mele patruzeci de ani neîntrerupti

de frământări și sbuciumări (exclamațiuni de bravo, aplauze prelungite pe băncile partidului național-țărănesc.) Și am venit numai domnilor, ca om mai înaintat în vârstă și care port cu mine istoria Ardealului și a Banatului (exclamațiuni de bravo, aplauze pe băncile partidului național-țărănesc) și nu am venit să vă vorbesc dv. ca la deputați și ca la bărbați de partid, nu am venit să vorbesc ca om de partid, la oameni de partid, ci am venit să vorbesc ca român, la români (exclamațiuni de bravo, aplauze prelungite pe băncile partidului național-țărănesc.) M'am gândit că am o înderptățire să vorbesc aci și acci domni, cari au manifestat demonstrativ în contra noastră, părușind această incintă, era mai bine, pentru unii dintre dumnealor să stea aci și să învețe (exclamațiuni de bravo, aplauze prelungite pe băncile partidului național-țărănesc).

De câteori nu mi-am căleat pe inimă; câte storfări nu am făcut în viața aceasta ca să venim odată la normal, să ne înțelegem! De câteori nu m'am adresat acelora cari stau pe băncile ministeriale: înțelepciune! Pentru că fără înțelepciune, nu se poate governa această țară. Înțelegere și nu procedură cu ciomagul și cu gholotina, ca să dați afară, fără ca se puteși se aveți o justificare înaintea istoriei, pe cei mai buni bărbați pe care îi avem noi (d. vicepreședinte I. A. Vasilescu-Valjean, ocupă fotoliul prezidențial).

Personalitatea D-lui Vaida-Voevod

Și am venit la această tribună, domnilor, să vă spun ca un martor ocular, pe cine dați dv. afară din Parlamentul României-Mari! Ca să răspund, domnilor, ațiați dela mine, ce dela un om mai bătrân, că dacă ați eugeta mai serios, un Alexandru Vaida-Voevod, nu poate să fie dat afară din Parlament! (exclamațiuni de: trăiască Vaida-Voevod, aplauze prelungite pe băncile partidului național-țărănesc.)

Imi aduc aminte, domnilor, de momentele istorice, care e bine să le auziți și dv., pentru că le-am petrecut împreună cu Alexandru Vaida-Voevod.

În anul 1918, războiul era încă în plin. Luptele se dădeau mai ales pe Somme și la Aisne, când acel comitet al partidului național-român, redus la număr, pentru că cei mai buni erau concentrați, s'a întrunit în Oradea-Mare la stat și acolo la Oradea-Mare, s'a hotărât acea declarațiune, care, să mă iertați, că nu o s'o spun ca o laudă de sine a noastră, acea declarațiune care a scutit prima dată din temelii monarhia austro-ungară (aplauze prelungite pe băncile partidului național-țărănesc, exclamațiuni de bravo.)

Nu am spus-o și nu o spun eu, au spus-o însăși guvernele din Budapesta. Și noi acolo am hotărât, domnilor, să facem o declarațiune și să o publicăm în toate jurnalele din lume, în care declarăm că nu recunoaștem parlamentul din Budapesta, nu recunoaștem guvernul, nu recunoaștem cohesiunea noastră cu statul maghiar, ne des-

părțim și ne constituim în stat independent (aplauze, strigăte de bravo pe băncile partidului național-țărănesc). Domnilor, era ușor lucru, în Oradea-Mare, în casa d-lui Aurel Lazăr, între patru păreți, să aduci astfel de hotărâri, dar era greu să le aduci la îndeplinire. Și erau între noi și de aceia cari ziceau: să publicăm în toate jurnalele, să părăsim Budapesta și să ne ducem la vetrele noastre. Și am avut onoare, eu și cu Vaida-Voevod și am zis: nu, mergem în capitală la Budapesta și în parlamentul unguresc să ne celim declarația. (Aplauze prelungite, strigăte de bravo pe băncile partidului național-țărănesc.)

D. D. R. IOANȚESCU: Trăiască liberatorul Ardealului! (Membrii partidului național-țărănesc aplaudă în picioare pe orator.)

D. D. R. IOANȚESCU (către membrii majorității): Feciori de bani gata (Sgomot, întreruperi).

D. ȘTEFAN C. POP: Domnilor, și spun, pentru acei cari nu știu unde este situată Budapesta, că e la 230 de klm. depărtare de la cel din urmă sat românesc și că este un centru puternic de viață vibratoare a maghiarismului. Capitala visatului imperiism maghiar. Și ne-am dus noi acolo, patru deputați, că numai patru eram, din care trei cu familii grele. Ne-am luat rămas bun de la familii. Și, domnilor, care dintre dv. ați fi crezut, dacă vă întrebam, dacă ne mai puteam întoarce? Care ați fi crezut? Întrebați-vă, dacă ar face minoritarii aceia de aici ce am făcut noi în Budapesta, ce li s'ar întâmpla?

Voci de pe băncile majorității: Aici?

D. C. MUSCELEANU: Noi suntem ca Habsburgii? (Sgomot întreruperi).

D. ȘTEFAN C. POP: Și acolo, unde ni se oferea să alegem între scaunul ministerial ori între spânzurați, a trebuit să ne spunem cuvântul și d. Alexandru Vaida-Voevod, atunci când lumea întreagă asculta cu înfiorare ce se întâmplă în Budapesta, a avut curajul să spună.

Din ziua de astăzi ne desfacem, nu vă recunoaștem nici guvernul, nici parlamentul, voim să ne trăim viața noastră românească independentă cu frații noștri din toate părțile, să ne foloșim de dreptul nostru de liberă autodeterminare. (Aplauze prelungite pe băncile partidului național-țărănesc.)

D. C. MUSCELEANU: Și acum, în România-Mare, repetați ca un refren aceleași cuvinte. (Intreruperi, protestări pe băncile partidului național-țărănesc, sgomot.)

D. ȘTEFAN C. POP: Domnule, cât de bine ar fi dacă dumneata n'ai întrerupe, pentru că sunt momente când și dumitale îți se impune seriozitate. (Aplauze pe băncile partidului național-țărănesc.)

Alexandru Vaida-Voevod, care, în parlamentul din Budapesta (mai mulți membri ai majorității părăsesc incinta Camerii), Alexandru Vaida-Voevod, care a avut onoare să declare, în Budapesta, să facă acea declarațiune, care este pusă ca fundament la baza Statului național-român al României-Mari întregite, acel Alexandru Vaida-Voevod, care nu și-a precupețit viața și familia, nu poate comite o crimă atât de grozavă, încât să fie dat afară din parlamen-

tu României-Mari. (Aplauze pe băncile partidului național-țărănesc.)

Apăr națiunea, nu pe Vaida-Voevod

Și, ca să motivez de ce am venit aci, ca să nu credeți dv. că am venit să-l apăr, am venit pentru că voesc să apăr națiunea mea, pentru că știu ce reprezintă, în sufletul poporului meu, acest Alexandru Vaida-Voevod. (Aplauze pe băncile partidului național-țărănesc.)

Voci de pe băncile partidului național-țărănesc: Trăiască Vaidal (Aplauze pe băncile partidului național-țărănesc.)

D. ȘTEFAN C. POP: Am venit, pentru că știu că s'ar produce o zguduire prea mare în sufletul ardelenilor și Banatului, ba, aș putea zice, în întreaga țară românească (aplaude pe băncile partidului național-țărănesc) și capriciile dv., capriciile bolnăvicioase ale unui monstru, care a fost în cabinetul domnului Vaida, ministru de interne și pe care atât de mult l-ați persecutat și al cărui cap l-a cerut I. C. Brătianu, în numele ordinii și siguranței Statului român, dela mine, în casa mea. Acel ministru, ajuns acolo, încât i-a cerut, prin mine, de trei ori Majestatea Sa demisia cu promisiunea că, în acest caz putem rămâne încă la guvern și, pentru capriciile bolnăvicioase ale acestui ministru, care cere o satisfacție sadică, diabolică, dv. veniți să zguduți românismul? Credeți dv. că suntem atât de puternici și atât de tari, încât să putem, pe fiecare român, să-l provocăm și să-i facem jigniri, să-l zguduim în sentimentele lui cele mai sfinte. (Aplauze prelungite, strigăte de bravo, aprobări pe băncile partidului național-țărănesc.)

N'am zis nici un cuvânt domnului Lupu, de când a trecut la d-voastre; discreția, bărbăția și seriozitatea ne-a impus să-i deplângem soarta și procedul lui, dar nu l-am vătmănat nici cu unghia, ci am deplâns pe bărbatul, în care credeam că democrația are un pioner adevărat. Dar să vină dumnealui și să vă ceară domniilor voastre, acest nou sacrificiu, mi se pare că este prea mult. Puneți-le toate în balanță și judecați. Nu vă vorbește aci dela tribună un om plin de patimă, ci un om care suferă, și știți că suferim mai mult... Domnilor, acel Alexandru Vaida-Voevod, despre care am vorbit în legătură cu actele și faptele lui din 1918, a avut un trecut glorios și aceasta a fost numai încoronarea activității lui, dar d-voastre, care atât de deseori ați aruncat acuzațiunile de incompetență, știți d-voastre cum am ajuns noi la Basarabia? Sunt aci domni ministri. Să stea nițel de vorbă cu noi, poate și-ar aduce aminte chiar de cuvintele lui Ion Brătianu, care era îngrijorat de soarta Basarabiei și care ne spunea că «concesiuni să faceți numai în schimbul recunoașterii Basarabiei». Și atunci când va veni timpul să publicăm toate datele, veți vedea dv. ce muncă uriasă de două luni de zile, a trebuit să desvolte Alexandru Vaida-Voevod. (Aplauze prelungite pe băncile partidului național-țărănesc. Strigăte de bravo.)

VOCI (de pe băncile partidului național-țărănesc): Trăiască Vaida.

Alexandru Vaida și Basarabia

D. ȘTEFAN C. POP: Ce a trebuit să facă până a ajuns să stea de vorbă cu dânsul membrii conferinței de pace asupra Basarabiei! Și, domnilor, lucru ciudat, este un paradox, dar în România se întâmplă și s'a întâmplat: declinul guvernului lui Vaida s'a început în momentul când a venit știrea aceea că unirea Basarabiei cu România a fost recunoscută de conferința de pace. (Aplauze pe băncile partidului național-țărănesc.)

De atunci am suferit eu ceace însemnează durere infernală, când am văzut că sunt frați cari nu se știu bucura de un astfel de succes admirabil al adversarilor. (A-

plauze prelungite pe băncile partidului național-țărănesc.)

Și acum, domnilor, dacă eu cred și dv. când erați în mai buni termeni cu noi, spuneți la unire că Alexandru Vaida-Voevod nu este numai unul, care, cu toată dragostea s'a prezentat înaintea M. S. Regelui cu actul unirii, aducând cea mai frumoasă perlă, din coroana patriei mame, dar este și acela care ne-a câștigat Basarabia, discutată și periclitată căci n'are loc în această Adunare, judecați-l, dați-l afară, căci nu aici îi e locul! (Aplauze prelungite pe băncile partidului național-țărănesc. Strigăte de bravo.)

D. Dr. Alex. Vaida în Arad

Vestea sosirii dlui Alex Vaida-Voevod în Arad s'a răspândit fulgerător. Frunțași și aderenți ai partidului național-țărănesc l'au cercetat în decursul zilei la locuința dlui Dr Ștefan C. Pop, unde era găzduit, împreună cu dragoste și devotament acest eminent bărbat al neamului, în totdeauna neînfricat luptător.

D. Dr. Ștefan C. Pop a oferit, în onoarea Dlui Dr. Alex. Vaida-Voevod, o masă la care au participat următorii frunțași a organizațiunii arădane: D-nii Dr V. Hotăran, Al Vlad, Nic. Adam, C. Teodorescu, Dr Teodor Pap, Dr. I. Borneas, Dr Sever Popoviciu, Dr Alex Boțiocu, Dr Emil Veliciu, Dr Aurel Raiucu, Ioan Chera, Dr. I. Furdul, Dr S. Damian, R. Popoviciu, Ilie Ardelean, Dr Grigoroviciu, Ioan Marseiu, N. Ganea și Ciceo Pop iun.

În decursul mesei, la care a domnit cea mai bună dispoziție, au luat cuvântul Dl Dr Ștefan C. Pop urând bun sosit și închinând pentru sărbătătoritul neamule: Dr Al. Vaida-Voevod.

După cuvântarea dlui Dr V. Hotăran, care a învederat intrasigența de luptă a dlui Vaida, evocând excluderea D-Sale din parlamentul unguresc, a arătat credința partidului către șefii săi și în învingerea finală, a luat cuvântul d. Dr Alex. Vaida-Voevod, care într'un magistral dicurs a arătat, că, fără a se da la profexii, este o necesitate inexorabilă a istoriei ca lupta dusă pe cale evolutivă, precum în trecut, exemplificând aceasta, trebuie ca și la noi să sfârșească cu triumful legalismului și democratismului, conducerea de stat revenind națiunii, care prin aleșii săi legali să-și asigure progresul. Relevă că triumful final nu poate mult întârzia, lucrul principal fiind însă ca învingând să se valorifice principiile democrației și legalității.

Mai ia cuvânt d. Nic. Adam, care asigură conducerea partidului că aderenții partidului sunt gata ori când să formeze zid în jurul lor și căutând a fi în totdeauna în ritmul luptei duse de ei.

Masa, a cărei fast a fost ridicat prin prezența Doamnei Eugenia C. Pop și Surorii Dlui Ștefan C. Pop, a luat sfârșit la oarele 5 fără un sfert.

D. Dr. Alex. Vaida-Voevod însoțit de cei prezenți a plecat la gară pentru a lua acceleratul de București, pentru a merge la Orăștie, apoi la Cluj.

În gara Arad la vestea prezenței ilustrului bărbat, multă lume s'a adunat ovaționând îndelungat pe D. Dr. Alex. Vaida-Voevod, toți cei prezenți având un singur regret, că D-Sa părăsește Aradul după o ședere de câteva oare abia.

In Păuliș, Radna, Conop, Săvârșin, Ilia, Deva, Orăștie

D. Dr. Alex. Vaida-Voevod a fost însoțit până la Conop de D-Na și D. Dr. Ștefan C. Pop și mai mulți frunțași ai organizațiunii noastre județene. Drumul dlui Vaida până la Orăștie a fost un adevărat drum de triumf.

La Păuliș, unde acceleratul nu se oprește, de-alungul gării au fost înșiruiți săteni cu drapel național ovaționând pe d. Dr. Vaida-Voevod.

Iar la Radna peronul gării era neincăpător de marea mulțime de săteni, cari așteptau sosirea trenului. Cu încetarea uralelor, a luat cuvântul d. Mișa Vasiescu, care, în puține cuvinte bineșimțite, a salutat pe d. Vaida, căruia după ce corul a intonat: mulți ani, i-a răspuns d. Vaida-Voevod mulțumind pentru

frumoasa primire și rugând Cerul ca să lumineze Înalta Regentă pentru a pune capăt, cu un ceas mai curând, existenței acestui odios guvern.

La Conop au staționat sute de săteni, corul a intonat: mulți ani, iar d. Vaida s'a întreținut cu sătenii prezenți. Cuvântare nu s'a rostit, trenul poposind abia câteva minute. Aici afară de tinărul Al. C. Pop, care a însoțit pe d. Vaida până la Săvârșin, însoțitorii Dlui Dr. Al. Vaida, la care s'au mai atașat la Radna: D-na și D. Sever Bocu — au părăsit cu mult regret pe d. Dr. Al. Vaida-Voevod, fiind găzduți în casa ospitalieră D-neii și dlui A. Birtolon până la întoarcerea la Arad.

În Săvârșin fiind deja întuneric d. Dr. Alex. Vaida-Voevod a fost primit de sutele de săteni cu torțe, cântece, flori și discursuri.

D. Dr. Alex. Vaida-Voevod a fost vădit impresionat de frumoasa primire.

În județul Hunedoara, la Ilia, cu tot timpul înaintat, sute de cetățeni, cu muzică și flori, au făcut impresionantă primire dlui Dr. Alex. Vaida-Voevod. La fel în capitala județului, la Deva.

La Orăștie o grandioasă primire a fost făcută Dlui Dr. Al. Vaida, asistența având în frunte pe d. deputat Dr. Aurel Vlad, a cărui oaspe a fost Dl. Dr. Al. Vaida-Voevod, a plecat, în ziua următoare la Cluj.

Proclamarea autodeterminării
(Fragmente din marele discurs dela 18 Octomvrie 1918 rostit în parlamentul din Budapesta:
de dr. Alex Vaida Voevod.

Războiul mondial a avut un rezultat mare: acceptarea din partea tuturor națiunilor a principiului, că în viitor nu va mai fi deosebire între națiune și națiune și națiunile mari și mici vor avea drepturi egale.

Cât de dureros a fost pentru noi, naționalitățile, cari ne-am considerat și numit întotdeauna «națiune» — să fim considerați și tratați din partea potestății de stat drept naționalități. — Dela întemeierea creștinismului multe spirite geniale au luptat pentru propășirea omenirii și mulți au încercat să defincească bazele de muncă pentru binele și progresul întregii omeniri.

Și dacă au fost spirite, cari în evul vechiu și după întemeierea creștinismului au aflat calea adevărată, propagând adevăratele principii ducătoare la scop, aceștia n'au avut puțință să pună în aplicare practică principiile ce le profesau. E meritul lui Wilson, că în cunoșcutele lui punele a dat expresie acelor principii și le-a cristalizat așa, că nu se vor mai putea falsifica niciodată. Dacă omenirea va izbuti să realizeze, să înfăptuiască aceste principii, atunci dela întemeierea creștinismului începe n'a fost un eveniment mai însemnat ca acesta, pentru omenire...

... Cunoaștem mărimia vremilor prin cari trecem; cunoaștem, că aceste probleme mari nu le putem trata conduși de un egoism. Cunoaștem adevărul, care iese la iveală și într'unul dintre punctele lui Wilson, că nu trebuie să lăsăm teren urei, egoismului, când se tratează aceste probleme a căror rezolvare reală și serioasă se poate face numai cu ajutorul deplinei sincerități. Drept aceea, reprezentanța organizației naționale a românilor a hotărât să-și definească atitudinea față de aceste puncte și din încredințarea acesteia, comunic On. Camere următoare declarațiune:

«Comitetul executiv al partidului național român din Ardeal și Ungaria, ca organ politic al națiunii române din Ardeal și Ungaria, constată că urmările războiului îndreptătesc pretenziunile de veacuri ale națiunii române la deplina libertate națională. Pe temeiul dreptului firesc, că fie care națiune poate dispune, hotărâri singuri și liber de soarta ei, — un drept care este acum cunoscut și de către guvernul ungăr prin propunerea de armistițiu a monarhiei, — națiunea română din Ungaria și Ardeal dorește să facă acuma uz de acest drept și reclamă în consecință și pentru ea dreptul, ca liberă de orice înrăurire străină să hotărească singura așezarea ei printre națiunile libere, precum și stabilirea legăturii de coordonare a ei cu celelalte na-

ționi lebere. Organul național al națiunii române din Ungaria și Ardeal nu recunoaște îndreptățirea acestui parlament și acestui guvern să se considere ca reprezentanți ale națiunii române, ca să poată prezenta la congresul general de pace interesele națiunii române din Ungaria și Ardeal, — căci apărarea intereselor ei națiunea română o poate incredința numai unor factori designați de propria lor adunare națională.

Afară de organele delegate de adunarea națională sau alese din mijlocul său, așadar afară de comitetul executiv al partidului național român nimenea nu poate fi îndreptățit să trateze și să hotărăască în treburile care se referă la situația politică a națiunii române. Toate deciziunile și acordurile, cari s'ar lua și s'ar face fără aprobarea acestor organe, la declarăm ca nule și fără valoare, care nu leagă întru nimic națiunea română. Națiunea română care trăiește în monarhia austro-ungară șteaptă și cere — după multe suferinți de veacuri — afirmarea și valorizarea drepturilor ei neștrămutate și inalienabile, la deplină viață națională.

On. Camera! Nu vreau să intru în polemică cu mult stimatul șef al guvernului și cu oratorii cari au vorbit înaintea mea, dați-mi voie însă să reflectez pe scurt asupra unor enunțuri ale antevorbitorilor.

Cred, că nu trebuie să aduc multe dovezi, cumcă între punctul de vedere a lui Tisza și al dlui ministru prezident pe de o parte și între cel al lui Wilson, e o mare diferență. (Așa-i, în stânga extremă) peste care nu se poate trece nici cu rabulistica, nici aruncând praf în ochii oamenilor. (Așa-i, în stânga extremă).

D. deputat, contele Ștefan Tisza vorbește și despre democrație. Problema noastră nu e altceva, decât o latură a democrației; doar adevărata democrație nicăiri în lume nu se poate înfăptui înaintea de a se soluționa chestiunile naționale, pentrucă numai pe baze naționale e cu putință o dezvoltare în direcția normală a acestei consolidări. Și când contele Ștefan Tisza polemizează cu problema națională, ori, cum o numește el, de naționalitate, la o întrerupere a lui Ioan Hoek, care spune, că «fără reformă electorală nu este pace», răspunde s'o facem asta atunci, când suntem forțați!

... Dacă v'ați interesa, cum v'ar fi datoria, de aceste probleme, ați ști și din ziare, că în Sibiu comisarul guvernial nu s'a opriț nici al sfântul Altar și că a trimis jandarmi în bisericile noastre. Veți recunoaște, că acesta nu e punctul de vedere al lui Wilson!... Uitați-vă, sunt în parlament patru deputați români și doi tăuți, pardon, slovaci și nu este de față nici un deputat maghiar socialdemocrat, care să-i reprezinte.

... Aceste fericite raporturi, a spune, că între când în această fericită țară există a punctul de vedere al lui Wilson și raporturile cari dominează pe aici e aiba o mică deosebire, dați-mi voie să nu spun ce înseamnă, pentrucă așa fi silit să folosesc expresii neparlamentare.

După semnele ce se arată, probabil se vor începe în curând presiunile de cari s'a folosit odată și Ștefan Tisza pentru a dovedi, că s'au declarat cei întru adevăr chemați și pentru a prezenta astfel lucrurile, ca și când noi nu am fi adevărații reprezentanți ai națiunii române. Prin presiunile solgarilor și mici grațiozități ale fișpanilor probabil, se va afla ici-colo câte un nemaghiar, care să facă declarații patriotice. Căci, ce este declarația patriotică? Nu e patriotism, ci un mic serviciu adus guvernului, ca să scape pentru un moment din situații neplăcute. E o nizuință vrednică de compătimit folosirea unor astfel de mijloace, în așa vreme...

Singura cale însă, e cea a deplinei sincerități, a deplinei recunoașteri, a acceptării baselor cu adevărat democratice, cu și atunci, când cu drepturi egale fiind, ne adevărat creștine, cu adevărat wilsoniene. vom întâlni ca națiuni egale, vom putea să ne întindem mâna și pentru viitor, dar între oprimatori și oprimați de când e lu-

mea n'au putut să fie raporturi sincere. Trebuie să tindem așadar, ca să fim toți cu drepturi și ranguri egale și liberi. Nu-i nevoie de discuții lungi în acest scop, ci e de ajuns să se dea posibilitatea fiecărei națiuni din Ungaria de a-și întemeia organizația națională, ca să aveți cu cine să intrați în discuție, nu în cadrele strănte ale acestei țări, pentrucă această problemă nu o vor rezolva acei politicieni cu vederi strănte, cari cu atâta predilecție se numeau «bărbați de stat»; această problemă e a-cuma internațională, e chestia de onoare a omenirii, care trebuie cinstit rezolvată. Și să știți că nu persoana mea neînsemnată, ci națiunea română întregită a vorbit prin mine și că în aceste clipe istorice, fiecare român simte la fel cu mine și inima fiecărui român e pătrunsă de aceleași sentimente, dorințe și speranțe, cărora eu le-am dat expresie!

Cetiți și abonați „Românul”!

de N. Adam f. deputat.

O greșală o avem noi, fraților! și a-nume: ne place să cetim, însă nu ne prea place să plătim. Dar să nu să creadă, că această observație o fac cu rea voință, doamne ferește! Pe noi trebuie să ne bucură — mai mult — faptul că, țaranului nostru îi place să cetească, și prin aceasta semidoctii și infumurații saloanelor primesc o palmă binemeritată. Ori, eu cunosc mulți, foarte mulți indivizi cari să pretind intelectualii și cărora le place să privească de sus la țaran, dar în ce privește cetitul li-se pare că, au practicat destul această frumoasă îndelețnicire pe timpul cât au fost siliți să frecventeze o școală oarecare, pentru a obține o hârtiuță care să le dea dreptul de-a purta haina nemțească și să li-se deschidă ușile, cari pentru mulți, foarte mulți sunt veșnic închise.

Că de ce mare folos este pentru neamul nostru dragostea țaranului de cetit, aceasta tot omul de bine o știe aprecia; însă năcazul — nu tocmai mare — este că țaranul nu prea plătește, adică vorba vine, că nu plătește, adevărul este, că nu poate să plătească atâta, cât el ar dori să cetească.

Aicia-i problema, cum să facem că, această râvnă frumoasă a fraților noștri să poată fi satisfăcută?

Iată, eu m'am opriț la următoarea soluție.

Avem din darul lui D-zeu și cuminența poporului un partid al nostru, care este partidul național-țărănesc. Acest partid — al nostru — are înscris în programul său, în primul loc: emanciparea (luminarea, ridicarea) țărănimii din starea în care să află la o mai bună stare intelectuală și materială. O frază, care cuprinde — de altcun — un program întreg cu privire la clasa țărănească.

Consecvenți cu acest prim punct noi ne-am îngrijit să dăm fraților noștri ceea ce am enunțat programatic și ceea ce ei doresc atât de mult, adică să le dăm să cetească.

Și s'a îngrijit partidul nostru de acest lucru mai ales pentru faptul că, nu tot ce să scrie merită să fie cetit de noi țărani. Mi-aduc aminte de o ghicitoare de pe vremea când umblam la școală, care cuprinde în ea un mare adevăr:

De tute ce sunt, trei abia mă țiu.

Din gura mea curge miere și venin.

(Condeiu).

Pentru ca nu veninul condeiuului să ajungă înaintea ochilor cinstiți ai sătenilor, un grup de tineri intelectuali adevărați, membri ai part. național-țărănesc au avut frumoasă inițiativă a face să apară la Arad această gazetă săptămanală, pe care au botzat-o cu numele fostului organ de luptă națională «Românul» de pe vremurile urgiei maghiare.

Dar o gazetă cere jertfă bănească, ca tinerii noștri să fie toți oameni cinstiți, cari

nu s'au îmbulțit pela oalele cu miere guvernamentală și prin urmare sunt tot așa de sărmani ca și poporul pe care vor să-l lumineze. Foaia să prezintă deci în fața Domniilor-Voastre în condiții foarte modeste. Pentru ca să-i să mărească formatul și să-i îmbogățim materialul să cere să jertfim fiecare câți-va lei pe săptămână, să o abonăm în fiecare sat, cei mai cu dare de mână singuri, iar cei mai sărmani să se asocieze câte doi și trei la oală, ca din nici o casă de român bun să nu lipsească. Facând așa, am ajuns la rezultat îndoit. Întâi: vom putea da țaranului nostru destul de cetit, a doua: va ceti numai partea bună a scrisului. Amintesc aceasta pentru că, avem multe fițiuci cari sunt numai otravă pentru lumea noastră dela sate.

Și — mai presus de toate — că toate semnele ne asigură că, noi vom lua conducerea destinelor țării și a neamului și cum guvernarea noastră va fi o guvernare a poporului, prin organul nostru va trebui să ne ținem într'un contact permanent cu organizațiile noastre sătești din fiecare comună.

Abonamentul este așa de mic, mai mic cum nu se poate, căci însufleții noștri tineri cari fac gazeta au făcut tot posibilul ca și cel mai lipsit om să poată ajunge la ea, Domniile-Lor nerăvnind la nici un câștig bănesc fără numai de a se ști cu conștiința împăcată, că și fac datoria față de cei ce i-au crescut și ridicat.

Nerușinarea unui preot.

Sub acest titlu un prietin politic al nostru din Curticiu ne trimite următorul articol: În ziua de 16 Februarie a. c. a avut loc sfântirea unui clopot dăruit sfintei noastre biserici din Curticiu de credincioșii: Văd. Florița Cinteanu și fiica ei Iuliana Cinteanu în amintirea lui Flore Cinteanu și fiul său George Cinteanu, mort în războiu. Acest clopot a costat 60.000 lei. Aceasta frumoasă faptă se laudă de sine.

Cu 2 zile înainte de sfântirea marelui clopot marimimoasele donatoare cu mare mirare au putut constata, că pe clopot în locul numelui donatoarelor, ori a celor iubiți a lor pentru care au adus această jertfă bănească — a fost gravat numele preotului Ioan Nicorescu din Curticiu — cu cuvintele: «Dăruit de sătuirile preotului Ioan Nicorescu».

De sine se înțelege, că numitul preot nu avea nici un drept la aceasta, și așa este îndreptățită indignarea credincioșilor pentru aceasta nerușinare a preotului Ioan Nicorescu.

Așa se explică apoi, că una din donatoare: Iuliana Cinteanu cu pila a șters numele preotului abuziv Ioan Nicorescu, după care operație numai a avut loc sfântirea clopotului.

Lăsăm în aprecierea cetitorilor noștri, a credincioșilor din Curticiu și Ven. Consiliu Eparhial acest procedeu profanator a părintelui Ioan Nicorescu. Cerem sancțiuni P. S. Sa Episcopul Aradului: Dr. Grigorie Comșa, suntem convingși, își va face datoria.

Ocazional vom mai putea da alte perle din isprăvurile părintelui Ioan Nicorescu din Curticiu.

CURTICEANU.

CINEMEMATOGRAFUL ELISABETA.

Până la 26 Februarie

Poșta în primejdie

Reprezentațiile încep la orele 5, 7 și 9

URANIA

Dela 25—28 Februarie

Puntea pisicii

Rep. începe la orele 5, 7 și 9

CULTURALE.

Festivalurile „Armoniei”.

Ahnci când unii inși, cari se pretind «factori» culturali, nu produc aci, în acest colț de țară, unde cultura Românească ar trebui să aibă un puternic accent, decât disensiuni și provocări, măcinându-și creeri în sforțări inutile, noui, aceia cari nu pretindem a fi nici măcar «buni» înregistrați o evenimentelor culturale ce se succed în orașul nostru, de cum a fi «chiar» factori, privim cu mândrie și nespuse de multă satisfacție orice manifestare Românească ce are loc în acest cuib, în toate vremurile focar al naționalismului Românesc.

Felul cum Reuniunea de cântări «Armonia» de sub prezidenția Dlui Dr. Stoinescu, a înțeles să pregătească surpriza de Vineri 17 crt și Duminecă 19 crt. ne amintește, în aceste vremuri de luptă între materialismul pronunțat și idealismul național, de timpurile când noi Românii de dincoace de Carpați, fără adjectivele ce ni le avansează unii dintre bunii frați de dincolo, luptăm pentru răzbierea culturai noastre naționale împotriva culturai maghiarizante a stăpânilor de eri. Nici un zgomot; fără reclama și cu multă perseverență s'au pregătit punctele frumosului program desfășurat în zilele de 17 și 19 crt. Cu toate acestea sala teatrului a fost arhiplină și chiar cei mai pretențioși pricepători în ale artelor au plecat mulțumiți de ceea ce au văzut și auzit.

Programul s'a început cu «Crăiasa ieilor» executat de corul Reuniunii «Armoniei» acompaniat de orchestra teatrului, partiturile în solo susținute de Dș. V. Sepeșean (Crăiasa), Dna Boneu (Mama) și Dl. Al. Lipovan (Oluf). Execuție perfectă. Corul sub conducerea Dlui Ioan Lipovan, care s'a dovedit a fi un dirigent cu mult temperament și profund simț muzical, este precis, dispune de prețioase elemente. Îndeosebi vocile bărbătești sunt puternice. Intre soliști s'a distins Dna Boneu. A fost admirat și aplaudat bătrânul Lipovan. Dș. Sepeșean, o apariție incântătoare cu un sopran de coloratură, a avut o introducere timidă în Crăiasa Ieilor. Cu atât mai bine a fost în «Craiu nou» cucerind în rolul Dochitei.

Al doilea punct din program l'a susținut Dș. L. Barzu, cântând binișor Aria Lolei din Cavaleria Rusticană și drăguț Ardemite-ai codru des de T. Brediceanu. La pian Dl. M. Stoinescu.

Punctul culminant al reprezentației a fost, fără îndoială, «Crai nou» opereta nemuritorului nostru compozitor bucovineanul C. Porumbescu. O muzică subtilă, ondulată cu maestrie de marele compozitor pe libretul lui Vasile Alexandri. Direcția de scenă incredințată Dlui judecător C. Sotirescu, care a dat frumoase dovezi de pricepere în stil și aranjare.

Cortina ridicată, pe scenă apar fete și flăcăi în cele mai pitorești costume naționale. Asistența fermecată aplaudă. Și, acțiunea se deapănă.

Intre interpreți am amintit deja pe Dș. V. Sepeșean. Se cuvine multă laudă Dș. P. Luca, în rolul Anioă-i, care atât prin joc cât, mai ales prin vocea-i clară, sunătoare, pe care o întrebăntă cu pricepere, prin dragălașenia sa, a știut se face, auditorul să uite că se află în fața unei scene cucerit; de diletanți. Același cuvinte de laudă pentru Dl. Glodeanu (Ispravnicul) și Dl. Schiopu (Moș Corbu) care a fost foarte bine în aria cimpoiului. Dl. A. Tripon (Leonaș) și Dl. V. Barbalescu (Bujor) și-au susținut rolurile cu multă demnitate, dând ansablațului omogenitate. Corul bine pregătit execută cu aceeași precizie și în scenă.

Se cuvine recunoștință aranjatorilor acestor festivaluri Dl. Dr. Stoinescu, prof. Al. Lipovan, prof. Ioan Lipovan și Dl. jud. Sotirescu. Atunci când le exprimăm mulțumiri pentru plăcutele și înălțătoarele momente ce ne-au procurat, le urăm din toată inima Dl. lor și colaboratorilor și pentru viitor spor la muncă, a cărei prime fructe, recunoștința și entuziasmul nostru, nădăjdum să le fi cules cu satisfacție.

I. ARDELEAN.

Căutăm
O nouă... patrie.

Ziarele din Cluj aduc știrea că doi tineri, anume I. Mihășan și I. Nemes, ambii elevi în clasa a patra a liceului din Turda, părăsind casele părintești, au plecat spre ținte necunoscute de cei rămași în urmă îngrijorați de soarta copiilor rătăciți. Investigatiunile poliției aruncă lumină asupra unui fapt curios și extraordinar în felul lui. Dintr'o conversațiune ce a avut unul dintre băieți cu mama sa, conversațiune istorisită de îndurerata mamă pentru înțelegerea cercetărilor, reiese că tinerii eroi s'au îndreptat în spre... Italia.

Subiectul acelei conversațiuni merită să fie cunoscut de toată lumea, căci el este un indiciu al stărilor dela noi, urme ale politicianismului protecționist și exploatare. Este un strigăt pornit din piepturile fragede ale unor copii, cetățeni de mâine. Este un crud avertisment acelora cari au îndatorirea să grijească de moștenirea ce vor lăsa acestor viitori cetățeni.

Într'o zi, fără să fi fost întrebat, unul dintre băieți se adresează mamei sale și spune, cu o înțepare înmăsurată, ca un bătrân plin de griji și istovit de lupta cu viața: «Nu are sens să mai trăiești pe lumea asta. La noi nu e bine. Mai bine mi se pare să fie în Italia».

Că în Italia să fie mai bine de cât pretutindenea, decât la noi, ne îndoim. Dar că la noi nu e bine, este cert. Răsunetul nemulțumirilor născute de pe urma proastei conduceri ale treburilor statului, care provoacă desordine până și în cea din urmă gospodăria cetățenească, și-a găsit ecou în plâpându-l suflet al pruncilor. Fantasticele povești despre Mussolini și isprăvile fascismului, nu mai puțin. Și cei doi tineri, au plecat să găsească un alt mediu, mai bun, mai mulțumitor.

Aici am ajuns, ca și copii să ne reproșeze pentru păcatele pe cari le săvârșim împotriva noastră, a țării și a urmașilor noștri. Și, ce mari, cât de negre și ce strigătoare trebuie să fie aceste păcate, dacă și copii în nevinovăția lor le resimt și ne ocărăsc pentru ele. Copiii își părăsesc mamele, fug de patria lor pe care, la școală, învață să o iubească, fug ca de o mamă vitregă, care nu le dă adăpost și hrană ci îi ține numai în bălăi și sudălmă. Ce repulsiune au simțit acești băieți față de ceea ce au învățat să cunoască mai mult din auzite decât prin nepriceputa lor experiență, încât să fie învinși într'înși dragostea de mamă și să-i determine să plece în lumea mare?

Îmi imaginez cum acești omuleți se loveau în piepturi și spuneau cu mândrie că «sunt Români», legându-și de mijloc un baston, în chip de sabie, punându-și în cap chipiu de hârtie se războiau, ostași ai României, cu turcii, tătarii, rușii și ungerii aleși dintre tovarășii de joc. Cu fețele îmbujorate de atâta alergat, ridicau bastonul sabie în aer și anunțau tericiți victoria adurii rusului și ungerului.

Și când adolescența le deschisă ochii și văzură realitatea toate strălucirile visurilor tinerești se întunecă entuziasmul se transformă într'o bolnăvicioasă melancolie. Într'o zi tinerii pleacă să găsească patria visurilor lor.

Cei de sus n'au trăit nici odată clipele entuziasmului tinerești pentru ceea ce s'a cheamă neam și patrie și nu vor putea înțelege niciodată durerea și mâhnirea sufletească a acelora cari își leagă existența lor de ființa țării și națiunii. Pentru ei n'a existat nici odată o patrie și națiune, ci numai o țară și un popor bun de exploatat.

Nu privesc, în momentul de față, lucrurile prin prisma partizanului de partid, dar gândindu-mă la acei elevi din Turda, îmi văd spulberat visul pe care îl țeseam atunci când, șezând pe genunchii țărânului care îmi era tată, învățam «Deșteaptă-te Române» și «Pe-al nostru steag e scris unire». Vor înțelege oare mulți această stare sufletească care frânge în bucăți o inimă învățată, odată cu graiul matern, să ră-

dăjduiască în viitorul națiunii lui și când toate par a se fi împlinit, să nu aibă parte decât de desamăgiri? De vor fi mulți, nimic nu-i pierdut, căci odată cu moartea — ea nu va întârzia — celor păcătoși patria va reinvia și nu vom avea nevoie de alta. Iar, micii noștri prieteni dela Turda se vor putea reîntoarce în România. A.

SCRISOARE DIN CLUJ.

Viața intelectuală a Ardealului, în trecut nu a însemnat acea muncă febrilă, de adâncire și de scoomonire a sufletului omenesc, care să creieze aci la noi tradiții cărturărești și de anvergură europeană. Puținii intelectuali pe care i-am avut, s'au declanșat din mediul lor spre a se îngloba în ritmul național fie în Moldova, dar mai mult în Capitală. Singur, Blajul de odinioară a aruncat un val de lumină peste suprafața monotonă a vieții noastre românești, spre a întemeia aci un curent de silinți. Și figura românticoasă a lui Gh. Șincai, care își purta rătăcind pe ulițele urbelor noastre, urmări de hărțuială mlădișelor școlărești, desăgii împovărați de rodul unei munci pe o viață întreagă, rămâne ca un simbol al tragismului, pe care îl împărțea pe vremuri cărturarul și slăruințele lui generoase. Povestea lui, trebuie reținută pe seama generațiilor de viitor, care vor avea înțelegere suficientă a oamenilor care au trăit sub acelaș cer al nostru cu veacuri în urmă. Poate se va găsi vre-un animator al frământărilor din trecut, spre a ne rotunji într'un roman chiar, crâmpeliul de viață, în care se închid atâtea lucruri minunate.

Dar, azi, lucrurile par a se fi modificat în bine.

Din toate direcțiile pământurilor ardelenne se strecoară spiritul nou în orașul, însemnat azi capitală a nizuinelor românești, cum odinioară era cuib de stăpâniri feudale și centru de dominațiune ungară.

Clujul de azi, nu e românesc numai în aspectele sale exterioare, prin strada și pietonii lui, printre care se agită, culoarea vie a chipiurilor de student. Instituțiunile de cultură, Teatrul, Opera, Universitatea, Școala de belearte dau o rezonanță cu ritmul adâncit în suflete, curentului de româniizare. Dorul de a se înfruptă din hrana plină de miez a culturii naționale este atâta de mult înstăpunită în publicul de aci, încât cele patru săli de conferințe de care dispune orașul, sunt și puțin și neîncăpătoare, spre a putea adăposti lumea ce vine să asculte conferențiarul.

Cu aceste silinți de cultivare și de gust, pentru a se instrui, pătura de nouă formație a orașenilor români, ne dă dreptul să întrezărim perspective luminoase vieții cărturărești. Căci oricâte intenții bune sălășluiesc într'un suflet singuratic, el nu le poate lega mănunchiu fără contribuția mediului ambiant. De aceea, credem în vremurile frumoase, ce vor veni, tot mai frumoase pentru cultura românească.

Moartea lui Blasco Ibanez, a trezit în sufletele multora regrete sincere. Romancierul spaniol, a fost unul dintre autorii gătați cu predilecție, de către publicul românesc, îndeosebi aci în Ardeal, unde autorul Oardei își găsea așinății și vederile lui, trezeau răsunet. A fost și om politic, nu în accepția curentă, cât în înțelesul unei misiuni fanatice, căreia i-a sacrificat tot ce avea mai bun el. Temut adversar al satrapilor de azi, care stăpânesc patria sa, el moare în exil, ca un erou de antică măreție. Și prin fericita îmbinare a însușirilor combative și a imaginației creatoare el a fost odată mai mult sinteza spiritului latin, sortit să reinvie prin el, în îndepărtatul pământ iberic. De aceea, creatorul lui Iziro Maltrana, a fost înțeles și iubit și sub țările noastre, unde Ovidiu își îngăna «Trisfii»-le sale, odinioară, și unde, un popor în acelaș isvor sufletească, își caută azi drumurile de viitor, în condiții mult asemănătoare, poporului al cărui dor de libertate și de nizuințe mari, le-a însumat, valencianul dispărut zilele aceste.

TIBERIU VUJA.

Nr. 15—1928.

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul delegat executor Jud. re-gesc, prin aceasta public, că în urma decisu-lui Judecatoriei Rurale Nădlac No. 1223—1926 și No. G: 112—1927 în favoarea lui Dimitrie Caba, reprezentat prin Dr. Gavril Buck, pentru suma de 13.500 Lei capital și accesorii se defige termen de licitație pe ziua de 28 Februarie 1928 ora 4 p. m. în comuna Nădlac sub No. 1347, unde se vor vinde la licitație publică: 1 buc. maș-cur, 1 divan, 1 oglindă, 1 mașină de cusut. Toată acesta mobilă sa prețuit în sumă de 4800 Lei.

Nădlac, la 11 Februarie 1928.

Executor: D. FEIER m. p. Pentru comfor-mitate Impiegat: Indiscifrabil.

PRIMARIA MUNICIPIULUI ARAD.
Nr. 3.679—1928.

PUBLICAȚIE DE LICITAȚIE.

Se aduce la cunoștință generală, că pentru darea în întreprindere a lucrărilor de asfaltare cu asfalt special pe digul Mu-reșului, în ziua de 8 Maiu 1928, ora 10 a. m. se va ținea licitație publică cu oferte închise în biroul Serviciului economic (Pri-măria, etaj Camera Nr. 104) în conformitate cu Art. 72 și următorii din Legea asupra contabilității publice.

Caetul de sarcini se poate vedea la Serviciul economic în orele de serviciu.

Arad, la 20 Februarie 1928.

SERVICIUL ECONOMIC.

„ARĂDANA” Bancă de Credit pentru Industrie și Comerț S. A. Arad.

CONVOCARE.

Direcțiunea institutului „ARĂDANA” Bancă de Credit pentru Industrie și Comerț S. A. Arad în virtutea art. 4. din statute convoacă prin aceasta pe Domnii acționari la a

VIII-a adunare generală ordinară

care se va ținea în Arad, la 25. Marție 1928, Duminecă la orele 11. a. m. în localurile institutului „ARĂDANA” Bul. Regele Ferdinand I Nr. 40, cu următoarea

ORDINE DE ZI:

1. Raportul Direcțiunei și al Consiliului de Cenzori, stabilirea bilan-tului și descărcarea Consiliului de Administrație și Cenzori pentru gestiunea anului 1927.
2. Deciderea asupra distribuirii profitului net.
3. Alegerea unui membru în Consiliul de Administrație pe un period de 3 ani
4. Alegerea membrilor în Consiliul de Cenzori pe un period de un an.
5. Eventuale alte propuneri prezentate Direcțiunei în sensul Art. 13. din Statute cu 48 ore înainte de Adunare.

Arad din ședința Direcțiunei ținută la 7 Februarie 1928.

Direcțiunea institutului.

NB. Acei domnii acționari, cari voiesc să și exercite dreptul de votare, trebuie să a-nunțe Direcțiunei participarea cu 24 ore înainte de a se ținea adunarea generală (art. 12 din statute/

CONTUL BILANT încheiat la Decemvrie 1927.

ACTIV		CONTUL BILANT încheiat la Decemvrie 1927.		PASIV	
Cassa în numerar	29.824.158	1.675.982	21	Capital social	7.500.000
Efecte de primit	3.760.300	33.584.458		Fond de rezervă	960.491 56
Scontul Sinistrațiilor				Fond de pensiune	493.240 77
Imprumut de Cont-curent		2.667.163	30	Depuneri spre fructit.	9.879 841
Conturi curent de bit.		1.358.599	88	Bănci	1.543 004
Capital de cointeres.		1.500.000		Conturi-curente credit	1.935 733 53
Et. publice și acținut		987.700		Reescont la B-ca Naț.	
Imobile		550.000		Ordinar	4.300.000
Mobiler și case de ter				Grō	4.250.000
Vase de ter și lemn		35.125	82	Pentru Sinistrați	4.000.000
				Reescont la Soc. Naț.	
				de Cred. Ind.	2.926.000
				Reescont la B-ca Rom	683.000
				Dividende neridicate	
				Dep. p. vase imprum.	64.627 50
				Interese cuvenite anu-	126.993 40
				lui 1928	571.251
				Venit transpus din	
				1926	35.086
				Venit curat	3.089 761 35
					3.124 847 54
		42.359.030	21		42.359 030 21

CONTURI DE ORDINE

Garantie de titluri, afecte, mărfuri	5.435.140		Depozitari de titluri, efecte, mărfuri în gaj	5.435 140	
Cauțiuni Statutare	306.000		Depozitari de cauțiuni statutare	306.000	
Titluri libere	480.000		Depozitari de titluri libere	480.000	
Deținători de efecte și titluri	1.625.200	7.846.340	Efecte și titluri în depozit	1.625.200	7.846 340
		7.846.340			

Arad, la 31 Decemvrie 1927.

Pentru contabilitate
IOAN TATU (ss)
dir. executiv exp. cont.

DIRECȚIUNEA A:

- (ss) Dr. Mihai Mărcuș (ss) Vasilie V. Ștefan (ss) Dr. Iustin Marșieu (ss) Ștefan Mateescu
(ss) Dr. Ioan Robu (ss) Teodor Stan (ss) Mihai Constantin (ss) Cornel Lazar (ss) Ioan Chera

CONSILIUL DE CENSORI:

Verificat și găsit conform cu registrele și realitățile

- (ss) Brutus I. Păcurariu (ss) G. Dumitrescu (ss) Oli Petrescu (ss) Ing. A. Florescu (ss) A. Butariu

Unde este dosarul prefectului I. Georgescu?

Sub acest titlu ziarul „Curentul” din Bu-curești ne vestește, că dosarul dela d. jude-cător de instrucție a Tribunalului Arad, care a terminat instrucția în cauza penală pusă în curgere contra prefectului I. Georgescu pentru deosebitele abuzuri, sustracțiuni și samavol-nicii, cu concluzii puțin favorabile pentru prefectul I. Georgescu din Arad, a fost ridicat de procurorul general a Cruții de Apel din Timișoara d. Stinghe și predat „spre păstrare” dlui ministru I. G. Duca. (Nu S. Popescu?)

Ziarul amintit are informația, că parla-mentarii partidul național-tărănesc vor afla ocaziune ca de pe tribuna Camerei să se intereseze de soarta acestui dosar, dându-i-se curs, căci este un scandal fără seamă și sapă prestigul nostru de Stat împrejurarea, că atunci când alții sunt depuși la închiso-are pentru mici vine, găinarii cei mari să se bucure de protecționismul puterii de stat.

Din parte-ne și noi ne asociem acestei cereri mai mult decât justificată.

Informațiuni.

— MAREA ADUNARE DIN PLOIȘTI a partidului național-tărănesc după cele din Iași, Făgăraș, Craiova a avut loc acum du-minecă cu un succes strălucit. Au asistat peste 15.000 de cetățeni, cari au ascultat într-o însuflețire de nedescris cuvântările D-lor: Iuliu Maniu, Mihaiu Popoviciu, Gr. Iunian, Virgil Madgearu, Gh. Tașcă și altor fruntași. Cea mai apropiată adunare națională în campania de resturnare va fi la Cernăuți.

— „CHEMAREA” din Cluj, organizațiunea tinerimei național-tărăniste, a aranjat balul său tradițional în acest an acum joi 23. Febr. 1928. în sałoanele hotelului New-York din Cluj, sub patronajul Domnei Dr. Al. Vaida-Voevod și dlui Iuliu Maniu. Balul a succes splendid, peste așteptări, a fost o afluență neașteptată, a asistat crema societății ardele-nești în frunte cu d. Iuliu Maniu, D-na și DI Dr. Alexandru Vaida-Voevod.

— D. Dr. ALEX. VAIDA-VOEVOD ÎN CLUJ. Când punem ziarul sub tipar aflăm că drumul dela Orăștie la Cluj a D-lui Dr. Alex. Vaida-Voevod a întrecut în manifestație pentru D. Dr. Al. Vaida-Voevod ori și ce închipuire. La gară a fost întâmpinat de o mulțime de peste 3000. Oameni în frunte cu DI Iuliu Maniu. Cu Deștapte-Te Române a fost condus la locuință, unde DI Vaida a ținut o inflă-cărată cuvântare de mulțemită.

— PARASTAS. Acum duminecă a avut loc în Șimand parastasul de 6. săptămâni pentru odihna sufletului lui Teodor Leucuția fost comerciant în Ghioroc, fiul fruntașului organizațiunei noastre județene: D. părinte Ștefan Leucuția din Șimand. Decedatul, mort la o vârstă atât de tineră, a fost ultimul fiu în viață a părinților coplesiiți de durere, cei doi frați ai săi murind mai curând, dintre cari preotul Cornel Leucuția a murit moarte de martir, ucis fiind în anul 1919 de bandele bolșevice împreună cu părintele Cornel Po-pescu ambii fost preoți în Șimand. Transmi-tem adânc intristatei familii și pe această cale adânc simțitele noastre condoleante.

— DIN CHIȘINEU-CRIȘ ni se scrie, că la adunarea generală a casinei române din loc efeptuindu-se alegerile pentru noua con-ducere, a fost ales de președinte d. Dr. C. Ardelean, d. dr. Dr. C. Buștea de secretar și d. Dr. V. Muscan de maior-dom. Membru casinei: „deputat” Dr. Al. Lazar discfalificat cum cetitori își amintesc, prin procesele ver-bale publicate în ziarul nostru și a cărui în-vărteli au fost descoperite în chiar numărul trecut a ziarului nostru, pentru a evita eli-minarea sa din casină, cu o zi înainte de alegeri și-a anunțat repășirea sa.

— O FAMILIE BESTIALĂ. În Bratislava poliția a dat de o mamă, care-și vindea fetițele de 10, 6 și 4 ani unor domni îm-cătrăniți și bogați pentru satisfacerea po-ftelor dobitocești, pentru bani grei. Toată societatea a fost pusă în arest, iar fetițele cari s-au îmbolnăvit, au fost dușe la spital.

